

KÉPZELT RIPOORT A MESTERREL

Huszonnégy óra Krúdy Gyula úrral

Korán reggel ébredek. Mosdás, gyors reggeli, aztán neki a városnak! Ma nincs előadás az egyetemen, lapomnak még tegnap leadtam riportomat. Mivel üssem agyon ezt a napot? A Nagykörútra érve, tanácstalanul megállok. A sarki újságostól veszek egy *Pesti Napló*-t. 1932. április 24. áll a fejléc alatt. A címlapon öles betűkkel: *Árvíz a Tisza mentén*. A többhasábos tudósítás alcíme: *A helyzet aggasztó és súlyos...*

Fönt, a harmadik oldalon az egyik – *Adolf Hitler* nevű – osztrák–német politikus fényképe. Alatta a képaláírásban olvasom, ő is indulni akar a közelgő elnökválasztáson, de most derült ki, hogy *nem német állampolgár...* Ha tehát kancellár szeretne lenni, akkor gyorsan meg kell szereznie a német állampolgárságot. Ahogy kefebajszos képét, erőszakos vonásait elnézem, biztosra veszem, hogy megszerzi... Micsoda világ! Tovább lapozok.

A hatodik, hetedik oldal alján, *Krúdy Gyula* tárcáját közli a lap. Címe: *Egy rókavadász elbeszélése*. Rajongásig szeretem Krúdy írásait. Leülök hát a legközelebbi padra. Amint belemerülök, körülöttem elvész a világ. Már nem hallom a villamos csörömpölését, az autók fűlsiketítő dudálását, a járókelők zsvajgó perlekedését. Krúdy írása zsongító világba emel, egy képzelt társadalom mesés szép hölgyeinek, gáláns urainak szellemes társaságába. Az írás végére érve fölnézek. Tévednék? Vagy mégsem? Valóban ő az?

Az imént léphetett ki a Dohány utcai Otthon kör ajtaján... Testhez simuló, háromnegyedes fekete felsőkabát takarja magas alakját, kezében puha kalap, a másikban ezüstgombos sétapálca. Lában a cipője felső részére simuló, azt betakaró kamásli. Kalapját egyetlen mozdulattal illeszti fejére, majd elindul.

Magam sem tudom, mi történik velem. Föl kell állnom, meg kell ismernem őt! Három lépést teszek felé és lám, fölfigyel rám. Meghajlok előtte.

– Mester! Engedje meg, hogy bemutatkozzam...

Nem szól, csupán bólint.

Mondom a nevemet és említem lapomat, amelynek rendszeres, külső munkatársa vagyok. Krúdy szelíden, bátorítóan tekint rám. Elgondolkodva mondja:

– Igen, igen, a nevét ugyan nem ismerem kedves kollégám, de a lapját annál inkább. Évekkel ezelőtt kértek tőlem egy tárcanovellát, írásomat közölték is, ám a honorárium oly csekély volt, hogy a további felkérést, sürgősebb dolgaimra való hivatkozással elutasítani voltam kénytelen. A lappal való további kapcsolatom a magasabb honorárium kilátásba helyezésétől függ...

Most rajtam lenne a sor, de nem tudok kinyögni semmit.

– Tisztelt kolléga – siet segítségemre a Mester –, miben lehetnék szolgálatára?

– Szeretnék a Mesterrel egy interjút készíteni.

Krúdy mosolyog.

Szánakozón néz rám.

– A legritkább esetben adok interjút. Ez ugyanis szellemi erőfeszítésembe kerül. Az olvasók az írótól magvas, olykor meghökentető kijelentéseket várnak. És mi a vége? Az interjú jól-rosszul megírva kerül az olvasók elé. Én viszont szellemi munkámért honoráriumot nem kapok. Az, természetesen, az interjút készítő kollégát illeti. Úgyhogy volt szerencsém...

– De kérem, Mester... Én az előbb helytelenül fejeztem ki magamat. Én nem is interjú, hanem egy riportkészítés lehetőségét kérném.

Mint aki hirtelen föleszmél valami jelre, vagy mire, a Mester kissé megigazítja kalapját, majd folytatja:

– Ez, bizonyos értelemben véve, több, mint amire előzőleg megkért... Más értelemben viszont, ez nem kíván tőlem szellemi erőfeszítést, eközben a munkámra, az írásra koncentrálhatok... De tudja mit? Ha elfogadja ajánlatomat, akkor csak bólintson. Önnek, mostantól, ha beleegyeznek, huszonnégy óráig társaságomban kell időznie. Kérdeznie nem szabad, elmenni mellőlem a határidő lejárta előtt, ugyancsak nem volna tanácsos. Ezt követően elkészítheti a riportját... Nos, áll az alku?

Megrémülök. Huszonnégy óra Krúdy úrral... Nos, bizony ez pénzbe kerül. Zsebembe nyúlva, kotorászni kezdek.

– Nos, igen – fogja le karomat a Mester –, amíg társaságomban tartózkodik, mindent én fizetek... Ön a vendégem! Nos? Indulhatunk?

– Boldogan... – nyögöm ki, mire vendéglátóm az út túlsó oldala felé fordul s eközben fölemeli jobb karját. Most látom, hogy a túlsó oldalon négy vagy öt konflis várakozik. Az első kocsis néhány másodperc múlva odaáll szorosan a járda széle mellé.

Vendéglátóm maga elé engedne, de nem fogadom el:

– Mester, csak ön után...

Beszáll. És micsoda királyi mozdulatsorral zajlik ez a beszállás!

Utánozni próbálom. Vesztemre. Cipőtálpam lecsúszik a konflis vaslépcsőjéről s nagyot csattan az aszfalton. Képem rákvörös lehet, gondolom, és igyekszem magamat túltenni ügyetlenségemen. Végteére, ha pironkodva is, de ott ülök a Mester mellett. Bizonyosan mindenki minket néz. Ahogy a konflis elindul az Oktogon felé, a járókelők mintha megállnának, és úgy bámulnának minket. Vagyis inkább a Mestert, hiszen őt a lapokban megjelenő arcképeiről és könyveinek borítóin látható portréiról minden művelt pesti polgár ismerheti... Hová megyünk?

A Mestertől megkérdezni tilos. Pedig nagyon furdal a kíváncsiság. Itt ülök a nagy író mellett és nem szabad kérdezni. Mit is írjak meg majd lapomnak? Ezt a nagy hallgatást? Meg lehet ezt

írni? Ez az ember számomra egy nagy kérdőjel. Ül magába mélyedve, kissé elhúzódom tőlem és hallgat. Jó lenne tudnom, mi jár a fejében? Mire gondolhat?

A Margit hídon csattognak a lópatkók, mikor felém fordul:

– Reggelizett már?

– Köszönöm kérdését, még kora reggel.

Mellényzsebéből most előhúz egy ezüst zsebórát. Régi, családi darab lehet a múlt századból. Fedelét fölpattintva csupán ránéz, és máris kattan a fedlap, majd elsüllyeszti a helyére.

– Akkor, bizonyosan éhes. Rövidesen dél van. Mikor szokott ebédelni?

– Mikor, hogy... – mondom tétován. – Van, amikor el is marad. Na, nem azért, mintha pénztelen lennék, de, a Mester nyilván nálamnál is jobban tudja, a munka olykor elsodorja az embert. Van úgy, csak este jut eszembe, hogy nem is reggeliztem.

– Ó, a fiatalság tudatlansága! Az étkezések időpontja nagyon fontos. Az ember csak úgy képes szellemi munkát végezni, ha telve van a gyomra. És az sem mindegy, hogy mivel. Az ember soha ne tagadja meg magától a finom falatokat...

– Igen, ismerem a Mester írásait... Az ember, ha csak olvassa az ételek leírását, nyomban megjön az étvágya.

Amíg így bizonykodom, a margitszigeti kolostor romjainál vagyunk. A Mester mély hallgatásba merül. Én meg? Csupa szem és fül vagyok. Kezdek éhes lenni.

Ülünk a Nagyszálló éttermében, annak is az egyik kitüntetett helyen álló asztalánál. Három pincér sürgölődik körülöttünk. Könnyű megállapítanom, Krúdy úr e helyen törzsvendég. Amint a jelekből kitűnik, fönt, az egyik emeleti szobában van a szállása a családjával együtt. Étkezni azonban Krúdy úr mindig magányosan szokott. A főúr elé teszi a reggel érkezett postáját. Három-négy levél, két-három levelezőlap. Előbb ezeket olvassa, majd a zsebéből előhalászott bicska pengéjével gondosan felhasítja a borítékokat. Eközben az ételes pincérrel megbeszéli ebédünk fogásait.

Az italos kecskeméti barackot szolgál fel, majd elénk teszi a korsó söröket. A sörhab tornyosan remeg. Krúdy korsója után nyúl és fölemelve, felém bólint.

Éppen csak beléköstol. Szalvétával gondosan letörli a bajuszára telepedett habot. De lám, mi történik itt? Nem a levest hozza a buzgó pincér, hanem tintásüveget, hozzá egy tollszárat. Látom, a toll vágott hegyű. És máris csúsztatja elé a hófehér, merített papírokból álló csomót.

Krúdy dolgozni kezd. Tempósan ír. Föl sem néz, meg sem áll. Mintha itt sem lennék... Nyilván a fejében már meg van írva az egész mű. Hát persze, eszmélkedem: az Otthon körben kialakulhatott benne a téma. A fiákerben kocsizva pedig véglegesen megfogant benne a *krúdys próza*. Vajon mit ír? Mi lehet a címe? Olyan szögben ülök, hogy nem bírom elolvasni. Gyomornedveim követelni kezdik a húslevest, amiben tyúkcomb, meg giga is leledzik. Jobb híján, iszogatom a sörömet.

Kopottas öregember jelenik meg az étterem ajtajában. A kapus azonnal odalép hozzá. Sutyorognak darabig. A kapus odainti az egyik pincért. Felénk néznek. A pincér fejét rázza. Nem, nem lehet. Ez van a fejrázásában.

Krúdy a maga apró gyöngybetűivel éppen teleír egy lapot. Aztán belekezd a második oldalba. De, mint aki a másvilágról érkezik, tétova mozdulattal nyúl a söröskorsója után és belekortyol. Az ajtó felé pillantva, azonnal felmérheti a helyzetet, mert odainti a pincért, aki odasietve meghajol.

– Szóljon neki, hogy várjon...

A pincér máris fordulna, de Krúdy kiegészíti mondandóját:

– Addig is, adjanak neki egy nagyfröccsöt, a kontómra.

Még tíz perc telik el, mire a Mester pontot tesz írása végére. Csak éppen összehajtja a két lapot, s mire fölnéz, már a pincér társaságában jön a kopott ruhás férfiú, aki nem más, mint az egyik budapesti napilap küldönce. Kefehajú, szétálló fülű ember, aki simléderes sapkáját gyűrögetve járul elénk az italosfiú oldalán.

– Pénzt, nem hoztál, fiam? Húsz pengőt várok tőletek...
– A szerkesztő úr holnap ilyenkorra ígérte. Én fogom hozni, nagyságos uram...

– Jól van, de igyekezz korábban jönni, mint ma. Na, eredj... A fröccsöd megkaptad?

A kefehajú szerkesztőségi küldönc hajlong és hátrál. Ott jut eszébe valami. Előre tesz néhány lépést az asztalunk felé.

– És a folytatást is megkapom, ugye? A szerkesztő úr várja...

A Mester nem szól, csak int, oly mozdulattal, hogy sok a szöveg, odakünn tágasabb. Mindezt finom eleganciával teszi. Nincs benne csipetnyi lekezelés sem.

Végre, az újházi tyúklevés itt gőzölög a tányéromban. A tyúkcomb a testes galuskákkal, zöldségekkel és mindenféle fűszerrel, ami ebbe jár. És, mivel Krúdy úrnak vadas ételeket van kedve fogyasztani, elébb a sült fácánt szolgálják fel, majd a vadas mártásos özgerincet. Befejezéséként ízes palacsintát hoznak és tejszínes feketekávé.

Délután három óra felé jár az idő, amikor a Mester ültő helyében kissé elbóbiskol, ami szunyókálásba megy át. Amint kászálódni kezdek, hogy a mosdóba távozzak, Krúdy felhorkan:

– Hová, hová?! Nem szökünk meg!

– Hová gondol, Mester? Csak ide a mosdóba...

Krúdy int a pikolófiúnak azzal, hogy kísérjen el utamra és vigyázzon rám.

Visszatérve a fiút megdicséri, és aprópénzt csúsztat a kezébe. Amaz buzgón hátrál és hálásan kacsint rám.

A Mester ismét dolgozni kíván. Lám, az erre rendszeresített pincér máris elé teszi a papírköteget, a kalamárist, a tollat.

Új *Krúdy-tárca* születésének vagyok tanúja. S amíg a Mester dolgozik, az italosfiú elém teszi sörömet, s jó fél óra múltán, amikor kiürül, kérés nélkül váltja le az üres korsómat telire.

A Nagyszálló étterme ezenközben kiürül, majd a serénykedő pincérek és pincérnők a vacsorához kezdenek teríteni. A diszkrét

edénycsörömpölés és az evőeszközök halk, fémes csengése erre enged következtetni.

Ezúttal egy cingár, sapkáját két kézzel gyűrögető fiatalember jelenik meg az ajtóban. A kapus ismerheti, mert asztalunk felé mutat, de lám, máris szalad hozzánk egy pincér az üzenettel, hogy a fiú a Mester írásáért érkezett a ... laptól.

Krúdy bólint és magához inti a fiatalembert. Gyöngybetűs írását összehajtogatja, gondosan kopertába csúsztatja, majd lenyálazza és beragasztva nyújtja a fiúnak.

– Jól vigyázz rá, fiacskám, ezt a május ötödiki számba kérte tőlem a szerkesztő úr.

És itt nagy megtiszteltetés ér. A Mester felém fordulva mondja:

– *Májusi csodák – a gyomor örömeiben...* Ezt a címet adtam, Mit szól?

– Találó, igen találó. Csak nem a mai ebédünket írta meg, Mester?

Krúdy titokzatos mosollyal néz vissza rám, mintha ezt kérdezné tekintetével: És, ha azt írtam volna meg? Majd elolvassa barátocskám.

Amint a szerkesztőségi szolga után becsukódik a szárnyas ajtó a Mester megigazítja nyakkendőjét, majd feláll.

– Kérem türelmét, a mosdóba megyek, de el ne ináljon ám, amíg távol vagyok...

Visszatérése után ismét szundikálni kezd. Két könyökével az asztalra támaszkodva, fejét kissé lehajtja két tenyérbe temetve. Egy-két perc multán már hallhattam szelíd horkolását. Mire ébred?

A főpincér áll meg mögötte. Sejtteni lehet, hogy miről van szó, mert az étterem ajtajában az imént egy süldő gyerek jelent meg, izgatottan magyarázva valamit az ügyeletes ajtónállónak.

A főpincér azonban csak állt. Szólnia neki sem volt szabad.

Vár, amíg a Mester felébred.

Krúdy egy rövidke idő után, mintha megérezné a főpincér jelenlétét, egy kicsinyt föllódítja fejét, és lám, bár szeme csukva, mégis kérdez:

– Üzent valaki?

– Szerkesztő úr kérem, a csónak a szokott helyen várakozik. Méltóztassanak indulni... Előtte csupán egy kérdés: méltóztatik-e most kiegyenlíteni a számlát...?

– Holnap, kérem, holnap kiegyenlítem – szól atyaian, és ezzel kivonulunk a Nagyszálló étterméből. A Mester előtt az italos és ételes, előttük a pikolófiú halad. Egészen a forgóajtóig „török előttünk az utat”. Odaérvén az ajtóhoz Krúdy úr egyetlen pengőt nyom az ételes pincér markába a „*Köszönve a kiszolgálást, kérem osztozzanak*” szavakkal, és mi máris künn vagyunk a szálloda előtti placcon, ahol két vagy három konflis és talán ugyanennyi fiáker várakozik.

– Gyalog sétálunk a csónakig – szól a Mester, majd felém fordulva folytatja: – Ugye, ifjú barátom, önnek sem árt meg egy kis séta?

Erősen alkonyodik. Mire a partot elérjük, szinte ránk szakad az este. Innen föntről látni lehet Óbuda pislákoló, egyre sűrűbben kigyúló fényeit, az utcai gázlámpákat, aztán amint a polgárok az estebédhez készülődve olajlámpákat és villanyt gyűjtanak otthonaikban.

Odalent a csónakból egy kamasz figyelmeztet, vigyázzunk, az öreg csónakos pedig illendően köszönve sürget, igyekezzünk, mivel vihart jósolt a rádió. Sikerül bokaficam és vízbeesés nélkül elhelyezkedni a ladik hátsó padján. Középen ülve az öreg evez komótosan, hátul pedig a kamasz kormányozza a lélekvesztőt. Fantasztikus látvány innen, az estéli Dunáról, Óbuda képe! A Mester hallgat. Érzem, benne már megfogalmazódott a mondanivaló, talán egy esti csónakkirándulás hangulata, valamiféle édesbús szerelmi történet, esetleg egy vágyódó leány öngyilkosságának motívumaival.

Amikor partra szállunk a sötétben, nem is látom, hogy Krúdy úr adott-e valami díjat az átkelésért, de az öreg morrantásából megsejtem, hogy igen elégedett a borralalóval.

Nem merem kérdezni sétánk végcélja felől, szinte félek megszólítani a Mestert. Egy utcácskába érünk, aztán egy szélesebbe,

majd megint besétálunk egy kanyargós utcába, amelynek vége tercskévé tágul. Végül is a Mester lenyomja egy nehéz tölgyfa kapu kilincset. Akkor ocsúdok föl, ez egy korcsma-féle vendéglő!

A híres Kéhlibe lépünk be. A boltozatos kapualj alá érve hallani a teremről kiszűrődő kellemes zenét. A jobbra eső ajtóból perdül elénk egy pincér:

– Mély tisztelem, Mester, erre méltóztassanak... A kerti részt majd csak május elsején nyitjuk meg, de idebent a szerkesztő úr törzshelye természetesen várja önt...

– Köszönöm, Józsikám! Kérem, ezeket a holmikat tegye a ruhatárba...– mondja, s máris vonul el Józsi a Mester kabátjával, kalapjával, ezüstgombos botjával.

Italos, ételes, pikolófiú azonnal itt terem, és lám, a tulaj is ide lép asztalunkhoz.

– Söröket kérek, majd dolgozni szeretnék...

Csak ámulok. Nem akarom hinni. Nekem nehezülnek a szempilláim, szinte eldőlök, húzna az ágy, de az messze van tőlem. A Mester pedig megint írni akar. A pincér hozza a hófehér papirosokat, a díszes fatartóba illesztett tintásüveget, amelynek üveg dugóján egy angyalfigura elröppenni készül, aztán a pennát is kezébe adja ez a pincér a vágott hegyű tollal.

A pincérek elvonulnak, a zene most igen halkán játszik, és lám, mintha a vendégek is sejtenék, hogy mi megy végbe itten, a társalgást szelídebbre fogják. A harmadik oldal közepén véget ér a legújabb *Krúdy-mű!* A mester ezt akkurátusan összehajtogatva belső zsebébe teszi.

Végre vacsorázunk! Ezúttal fenyőpálinka az aperitif, amelynek végeztével bográcsgulyás kerül az asztalra. De régóta nem ettem ilyet! És, nehogy kifogás alá essék az ízekkel kapcsolatban, díszes tartóban kerül asztalunkra éppen hatféle fűszer. A Mester még egy kis paprikát, törött borsot szór belé s a kis tányéron odakészített fokhagymagerezdek egyikét saját kezűleg aprítja belé. Elégedetten kanalaz. Úgy elmerül az ízek bűvöletében, hogy rám nem is figyel. Mintha ott sem lennék. Az odaintett Béla pincérrel viszont

bizalmasan társalog. Hanem eközben Béla pincér, egyszerre csak óvatosan elővarázsol a zsebéből egy borítékot és bizalmasan adja át a Mesternek.

– Harminc pengő van benne. Tegnap este hozta a kiadótól a Skultéti úr. Tetszik tudni, az a bicegő öreg. Én, a magaméból adtam neki egy pengőt, de ez a harminc itten hiánytalan ám.

Krúdy megköszöni, belső zsebébe illesztve a borítékot. Melényzsebéből, hol az apró csörög, két fényes pengőt szed elő és Béla kezébe nyomja, aki diszkréten meghajol és lelép. A következő percben már ismét asztalunknál van, és miután elénk teszi a hortobágyi palacsintát, csak ennyit kérdez:

– Az ilyenkor szokottat hozhatom?

Krúdy bólint és rám néz:

– Maga fáradt, ifjú barátom!

Képtelen vagyok tagadni. Igen, beismerem, fáradt vagyok.

– Pedig – folytatja –, aki író akar lenni, és abból megélve még a családját is eltartani, annak bírnia kell a munkát és az iramot... Bizony, az éjszakát itt kell töltenie velem!

Béla pincér szakértően bontogatja asztalunknál a pezsgősüveget, amely aztán pukkanva egyet poharunkba lövellü buzogva kellemes nedveit... A zene kissé felerősödik, az étterem vendégei mintha hangosabban beszélgetnének. Mindez, gondolom, Krúdy Gyula miatt van így. Amíg ő novellát, tárcát, regényrészletet ír, halkra fogják a beszélgetést. Amikor asztala felől pukkan a pezsgősüveg, hát szabad a vásár!

Feketekávét próbálok rendelni a pincértől, de a Mester meghallja és leint:

– Szó sem lehet róla! Feketekávét? Micsoda csúfság egy ilyen legénynek! Béla, kérem, egy kancsó vöröset hozzon. Most ez dukál!

Amíg Béla vissza nem tér a kancsó vörösborral, tovább söpröm be agyamba a fontos tanácsokat:

– A mai vacsorát, ugyebár sörrrel kezdtük. Ittunk egy kicsinyke pezsgőt ugyan, de ez bevezette a vörösbort. Tanulja meg, kérem, a mondást: sörre bor, mindenkor! Sört a borra, hagyd máskorra!

A bor kitűnő. A cigányzenekar is érti dolgát. Közben asztalunkhoz jön egy házaspár, a Mester legutóbbi könyvét teszik elé, hogy dedikálná. Igen, nagyon szívesen. A kalamáris, a toll ismét az asztalon... Erre aztán mások is bátorságot kapnak. Könyv ugyan nincs, de előkerül egy névjegy, jegyzetfüzetlap, levélboríték, amelynek üres a háta, autogramot adni arra is lehet. Lehet? A Mesterre szépen nézve és megkérve kinyílik a nagy író szíve. Aztán egy kis csöndesség után a cigányprimás is diszkréten odasompolyog asztalunkhoz.

Még arra emlékszem, a Dankó-nótákat húzta. Krúdy úrnak csakis a Dankó Pista által komponált dalokat volt szabad játszani. És persze, a nyírségieket, ha nem is Dankó komponálta őket. De aztán nekidőlök székem háttámlájának, talán lebukik fejem, alszom. Mélyen és mindent felejtve. Még arról sem tudok, hogy odakünn dörög, villámlik, eső paskolja a várost.

Napfényes reggelre ébredek. És eszcájgok, tányérok csörömpölésére meg a székek, az asztalok húzgálására. Mi még megvagyunk, mind a ketten. Krúdy úr az asztalra hajol. Előbb azt hiszem, hogy szundikál. De nem! Ír és ír, körmöl. Írja azokat a szép és andalító, búsongó és bízó sorait, azokkal a gyöngybetűkkel, amelyek soha meg nem halnak, amíg magyarul beszélnek és írnak, olvasnak itt a Földön.

Hogyan is mondta ő az egyik korai nyilatkozatában? Valahogy úgy: *amióta az eszemet tudom, én mindig író akartam lenni, hiszen írónak is születtem!*

Egy ásitást elnyomva lép asztalunkhoz Béla pincér.

– Szerkesztő úr, kérem, tisztelettel, ha megkérhetném. Az eső különben elállt....

– Értem, kedves Béla, záróra... És ez az, amit még hallani sem szeretek, ezért aztán ezzel az ifjú barátommal máris szedelőzködünk és elmegyünk...

– Mester! A kabátja, kalapja, botja itt van a kezemben. Fölseghíthetném?

– Igen, köszönöm, hűvös a reggel. Jól fog esni egy kis séta.

Nem sétálunk nagyon messzire, de közben kerülgetjük a tócsákat, pocsolyákat. A sarkon túl, tucatnyi fiáker meg konflis várakozik.

– Én most magát ugyanoda viszem, ahol tegnap felvettem. Na, csak ne is szabadkozzék – szól a Mester, aztán egész úton hallgat. Én is hallgatok.

Miért is zavarnám meg csak egyetlen kérdéssel is? Bensőjében ott társalog talán Rezeda Kázmér a fonnyadni készülő Fruzsínával, aztán Szindbád is elmerenghet a múlt időn, meg azon, hogy ha eliramlik is az élet s véle együtt az ifjúság, azok a szép beteljesületlen álmok valahol, talán a síron túl, egy másik, másmin, de igaz világban, valósággá válnak.

Célunkhoz érve, Krúdy csak ennyit mond:

– Na, szálljon ki és vigyázzon magára. – És int, hogy szót se szóljak.

Darabig még nézek utána, amíg a lovak patkócsattogása el nem vész az utcazajban, majd a sarki újságárustól veszek egy *Pesti Napló*-t. Krúdy tárcája olvasható az ötödik oldalon. *Egy pikolófiú álma*. A hetedik oldalon pedig, a külpolitikai hírek közt olvasom a kisbetűs közleményt: „*Hitler Adolfnak mához egy hétre ünnepestélyes keretek között adják át a német állampolgárságot igazoló okmányt...*”

Micsoda világ! De hiszen sejtettem, hogy megadják neki! – csitítom magamat, és visszalapozok az újságban, hogy elolvassam Krúdy írását, amely egy sosem volt, de emberséges világba andalít.

(2000)